

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma 2016

Yhteiskuntaoppi vuosiluokat 4-6 ja 9

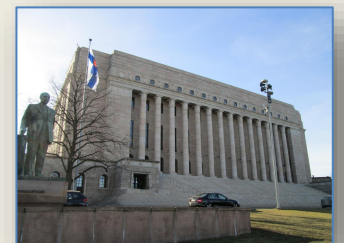

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Yhteiskuntaoppi vuosiluokat 4-6

**Rauman normaalikoulun yhteiskuntaopin opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden yhteiskuntaopin opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Yhteiskuntaoppi vuosiluokilla 4-6

Yhteiskuntaopin opetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden kasvua aktiivisiksi, vastuuntuntoisiksi ja yritteliäiksi kansalaisiksi. Oppilaita ohjataan toimimaan erilaisuutta ymmärtävässä, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa kunnioittavassa moniarvoisessa yhteiskunnassa demokratian arvojen ja periaatteiden mukaan. Oppiaineen tehtävänä on antaa yhteiskunnan toiminnasta ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksista tiedollinen perusta sekä rohkaista oppilaita kehittymään oma-aloitteisiksi yhteiskunnallisiksi ja taloudellisiksi toimijoiksi.

Yhteiskuntaopin opetuksessa oppilaita ohjataan seuraamaan ajankohtaisia kysymyksiä ja tapahtumia sekä ymmärtämään niiden yhteyksiä omaan elämään. Keskeistä on oppia hankkimaan ja arvioimaan kriittisesti erityyppisten toimijoiden tuottamaa tietoa sekä soveltamaan sitä kohtaamisissaan tilanteissa. Oppilaita kannustetaan osallistumaan sekä toimimaan aktiivisesti ja rakentavasti erilaisissa tilanteissa ja yhteisöissä. Heitä ohjataan ymmärtämään, että yhteiskunnallinen päätöksenteko perustuu valintoihin, joita tehdään vaihtoehtoisten mahdollisuuksien välillä pyrkimyksenä löytää yhteisymmärrys.

Vuosiluokilla 4-6 yhteiskuntaopin opetuksen painopisteenä on perehtyminen yhteisölliseen elämään ja rakentavaan vuorovaikutukseen. Oppilaita rohkaistaan kuuntelemaan muita, ilmaisemaan mielipiteitään ja perustelemaan näkemyksiään sekä löytämään omat vahvuutensa. Oppilaat harjoittelevat päätöksentekoa ja vaikuttamisessa tarvittavia taitoja kouluyhteisössä sekä muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa. Opetus vahvistaa oppilaiden kiinnostusta työtä, työelämää ja yrittäjyyttä sekä eri ammatteja kohtaan. Oppilaat tutustuvat oman taloudenhoidon ja vastuullisen kuluttamisen perusasioihin.

TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LAAJA-ALAINEN OSAMINEN

Merkitys, arvot ja asenteet	T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta S1-S4 T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin S1-S4
Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys	T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita S1-S3 L2, L3, L4, L7 T4 ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa S1-S4 L2, L4, L5 T5 ohjata oppilasta oivaltamaan työnteon ja yrittäjyyden merkityksen lähiyhteisössään S1, S4 L3, L4, L6, L7 T6 tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä S1-S3, L1, L2, L4
Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen	T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä S1-S3 L2, L6, L7 T8 tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja S1, S4 L3, L4 T9 kannustaa oppilasta erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla S1, S3 L3, L4, L5, L7

4. luokka 1vvt	5. luokka 0,5vvt	6. luokka 0,5vvt
Merkitys, arvot ja asenteet		
• T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta • T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin	• T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta • T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin	• T1 ohjata oppilasta kiinnostumaan ympäröivästä yhteiskunnasta • T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin
Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys		
• T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita	• T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita • T5 ohjata oppilasta oivaltamaan työnteon ja yrittäjyyden merkityksen lähiyhteisössään	• T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita • T4 ohjata oppilasta tarkastelemaan median roolia ja merkitystä omassa arjessa ja yhteiskunnassa • T5 ohjata oppilasta oivaltamaan työnteon ja yrittäjyyden merkityksen lähiyhteisössään • T6 tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoituksia S1-S3, L1, L2, L4
Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen		
• T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja • T8 tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja • T9 kannustaa oppilasta erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla	• T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä • T9 kannustaa oppilasta erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla	• T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä • T8 tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja • T9 kannustaa oppilasta erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla
Sisällöt		

S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta: • yksilön, perheen ja koulun toiminta • lähiyhteisön turvallisuus ja viihtyvyys S2 Demokraattinen yhteiskunta: • oppilaan vaikutusmahdollisuudet koulussa • oppilaan oikeudet ja velvollisuudet • lasten oikeudet S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen: • vaikuttaminen luokassa, koulussa ja harrastuksissa • yhteistyö lähiyhteisöjen kanssa S4 Taloudellinen toiminta: • rahan käyttö, säästäminen ja kestävä kuluttaminen	S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta: • työnteko ja ammatit S2 Demokraattinen yhteiskunta: • ihmisoikeudet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen: • yhteistyötä lähiyhteisön toimijoiden kanssa	S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta: • perehdytään työntekoon S2 Demokraattinen yhteiskunta: • Suomen eri kulttuurit ja vähemmistöryhmät S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen: • harjoitellaan käytännössä demokraattista vaikuttamista • mediavaikuttaminen S4 Taloudellinen toiminta: • lähiympäristön yritykset, työpaikat ja palveluiden tuottajat
Yhteiskuntaopin oppimisympäristöt ja työtavat vuosiluokilla 4–6	• pyritään vuorovaikutuksellisiin, elämyksellisiin ja toiminnallisiin työtapoihin, kuten simulaatiot, opetuskeskustelut, väittelyt ja draama • koulun ulkopuolella tapahtuva oppiminen, kuten harrastukset ja omat kokemukset • oma luokka, koulu, miniministerit ja Vihreä lippu • lähiyhteisön toimijat • tieto- ja viestintäteknologian käyttö tiedon etsimisessä ja osallistumisessa	
Oppilaan oppimisen arviointi yhteiskuntaopissa vuosiluokilla 4-6	• Yhteiskuntaopissa oppimisen arvioinnilla ja palautteella oppilaita ohjataan ja kannustetaan toimimaan aktiivisesti ja rakentavasti omissa lähiyhteisöissään ja soveltamaan käytännössä yhteiskunnasta oppimiaan tietoja ja taitoja. • Arvioinnissa otetaan huomioon monipuolisesti erilaisia toiminnan ja tuottamisen tapoja. • Huomiota kiinnitetään yhteiskunnallisten tietojen ja taitojen hallintaan. • Kannustetaan oppilasta oman oppimisen arviointiin. • Arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 (pdf-tiedosto)	

[Arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2023 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma Yhteiskuntaoppi vuosiluokka 9

**Rauman normaalikoulun yhteiskuntaopin opetuksen pohjana ovat perusopetuksen
opetussuunnitelman perusteiden yhteiskuntaopin opetuksen perusteet**

**Rauman normaalikoulun opetussuunnitelma
2014 opetussuunnitelman perusteiden mukaan (1.8.2016)**

Yhteiskuntaoppi vuosiluokalla 9 (3vvt)

Oppiaineen tehtävä

Yhteiskuntaopin opetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden kasvua aktiivisiksi, vastuuntuntoisiksi ja yritteliäiksi kansalaisiksi. Oppilaita ohjataan toimimaan erilaisuutta ymmärtävässä, ihmisoikeuksia ja tasa-arvoa kunnioittavassa moniarvoisessa yhteiskunnassa demokratian arvojen ja periaatteiden mukaan.

Oppiaineen tehtävänä on antaa yhteiskunnan toiminnasta ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksista tiedollinen perusta sekä rohkaista oppilaita kehittymään oma-aloitteisiksi yhteiskunnallisiksi ja taloudellisiksi toimijoiksi.

Yhteiskuntaopin opetuksessa oppilaita ohjataan seuraamaan ajankohtaisia kysymyksiä ja tapahtumia sekä ymmärtämään niiden yhteyksiä omaan elämään. Heitä harjaannutetaan hankkimaan ja arvioimaan kriittisesti erityyppisten toimijoiden tuottamaa tietoa sekä soveltamaan sitä kohtaamissaan tilanteissa.

Oppilaita kannustetaan osallistumaan sekä toimimaan aktiivisesti ja rakentavasti erilaisissa tilanteissa ja yhteisöissä. Heitä ohjataan ymmärtämään, että yhteiskunnallinen päätöksenteko perustuu valintoihin, joita tehdään vaihtoehtoisten mahdollisuuksien välillä pyrkimyksenä löytää yhteisymmärrys.

Vuosiluokan 9 opetuksessa korostetaan oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja -taitoja demokratiassa sekä vastuuta omaan elämään liittyvien valintojen tekemisessä. Päätöksentekoa ja vaikuttamista harjoitellaan kouluyhteisössä ja muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa.

Opetuksessa kiinnitetään huomiota yhteiskunnan ja yhteisöllisen elämän rakenteisiin sekä niihin liittyviin käsitteisiin. Oppilaita ohjataan arvioimaan yhteiskunnan ja talouden kysymyksiä sekä vertailemaan niihin liittyviä erilaisia mielipiteitä ja toimintavaihtoehtoja erilaisten ihmisryhmien ja arvopäämäärien kannalta. Yhteiskunnallisten asioiden opiskelussa näkökulma laajenee kattamaan myös globaalit kysymykset

TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA LAAJA-ALAINEN OSAMINEN

Merkitys, arvot ja asenteet	T1 ohjata oppilasta syventämään kiinnostustaan ympäröivään yhteiskuntaan ja yhteiskuntaoppiin tiedonalana S1-S4 L4, L7 T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin S1-S4 L1, L2, L4, L7
Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys	T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta S2, S3 L2, L4, L7 T4 ohjata oppilasta syventämään ja pitämään ajan tasalla yhteiskuntaa, talouden toimintaa ja yksityistä taloudenpitoa koskevia tietojaan ja taitojaan sekä arvioimaan kriittisesti median roolia ja merkitystä S1-S3 L3, L4, L5
Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen	T5 rohkaista oppilasta kehittymään yritteliääksi ja vastuulliseksi taloudelliseksi toimijaksi, joka tuntee yrittäjyyttä ja työelämää sekä niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja osaa suunnitella omaa tulevaisuuttaan S1, S4 L1, L4, L6, L7

	T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti S1, S2, S3 L2, L4 T7 ohjata oppilasta ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja demokraattisia toimintatapoja paikallisella, kansallisella ja Euroopan unionin tasolla sekä globaalisti ja toimimaan aktiivisena, omaa lähiyhteisöä kehittävänä kansalaisena S1-S3 L1, L4, L7 T8 ohjata oppilasta talouden perusteiden ymmärtämiseen, oman talouden hallintaan ja vastuulliseen kuluttamiseen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti S1, S4 L2, L4, L6, L7 T9 ohjata oppilasta laajentamaan yhteiskunnallisia näkemyksiään, osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja keskusteluun sekä käyttämään mediataitojaan ja tietoaan yhteiskunnasta omien käsitystensä muodostamisessa ja kansalaisena toimimisessa S1-S4 L1, L2, L7
Yhteiskuntaopin sisällöt vuosiluokalla 9	S1 Arkielämä ja oman elämän hallinta: • yksilön vastuu, velvollisuudet ja oikeudet • oman elämän ja talouden hallinta • tutustuminen työelämään ja elinkeinoihin • hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen S2 Demokraattinen yhteiskunta: • demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion periaatteet ja toimintatavat • ihmisoikeudet ja niihin liittyvät kansainväliset sopimukset • yhteiskunnan rakenteet ja vallankäyttö. S3 Aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen: • erilaiset yhteiskunnallisen vaikuttamisen kanavat ja keinot • yhteiskunnallisen osallistumisen taitojen harjoittelu koulun arjessa • yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa S4 Taloudellinen toiminta: • talouden peruskäsitteisiin, ilmiöihin ja toimijoihin perehtyminen • tarkastellaan taloutta myös kestävän kehityksen näkökulmasta • talouteen ja hyvinvointiin perehtyminen työn, ammattien ja yrittäjyyden kautta • huomioidaan paikalliset ja globaalit näkökulmat
Oppimisympäristöt ja työtavat yhteiskuntaopin vuosiluokalla 9	• ajankohtaisten asioiden ja tapahtumien seuraaminen, analysoiminen ja niistä keskusteleminen • vuorovaikutus yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa • korostetaan tutkivaa oppimista • median tarkastelu ja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen

Oppilaan oppimisen arviointi yhteiskuntaopissa vuosiluokalla 9	• arjen taidot ja yhteiskunnan palveluiden tunteminen • Oppimisen arviointi on yhteiskuntaopissa oppilaita ohjaavaa ja kannustavaa. • Monipuolisella palautteella oppilaita kannustetaan toimimaan aktiivisesti omissa lähiyhteisöissään ja soveltamaan käytännön arjessa yhteiskunnallista ja taloudellista osaamistaan. • Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden monimuotoiset toiminnan ja tuottamisen tavat. • Arvioinnilla tuetaan yhteiskunnallisten tietojen ja taitojen soveltamista kiinnitetään huomiota siihen, miten monipuolisesti ja näkemyksiään perustellen oppilaat oppivat rakentamaan omaa käsitystään yhteiskunnasta. • Kannustetaan oppilasta oman oppimisen arviointiin. • Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut yhteiskuntaopin oppimäärän tavoitteet. • Yhteiskuntaopissa oppilaan osaaminen kehittyy kaikilla tavoitealueilla oppimäärän päättövaiheeseen saakka. • Päätösarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso yhteiskuntaopin valtakunnallisiin päätösarvioinnin kriteereihin. Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 (pdf-tiedosto)

[Päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 \(Opetushallituksen aineisto suoraan. Voimassa 1.8.2021 alkaen\)](#) (pdf-tiedosto)

